

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-03-23
Besvaras senast
2022-03-30 kl. 12.00

Till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

2021/22:1334 Kompetensförsörjningen inom järnvägsrelaterade yrken och roller

Sveriges järnvägssystem är slitet, och underhållet har släpat efter rejält i årtionden. Förutom att rusta upp den befintliga järnvägen planeras stora investeringar kopplade till den nationella infrastrukturplanen. För att kunna genomföra dessa satsningar krävs ett säkerställande av kompetensförsörjningen till järnvägsrelaterade yrken och roller.

I SBUF:s rapport *Kompetensanalys järnväg i Sverige till 2025 från 2017* (ID:13 029) framgick bland annat följande:

- Järnvägsbranschen befarar att kompetens- och personalkapacitet blir en trång sektor som riskerar att hämma möjligheten att genomföra planerade uppdrag inom järnvägs- och spårarbete.
- Entreprenadföretagen inom järnvägsbyggnad signalerar redan nu (2017) brist på arbetskraft. Framför allt saknas signaltekniker, kontaktledningstekniker, bantekniker och spårsvetsare.
- Under kommande år uppges bristen av produktionspersonal utbildade inom järnvägstekniska yrken vara 1 700 i en bransch som har cirka 3 800 anställda.

Också Sveriges Byggindustrier (nuvarande Byggföretagen) har tagit fram en rapport tillsammans med branschen som publicerades i november 2018 – *Järnvägstekniska utbildningar och yrken 2018*. Här lyfts behovet av järnvägstekniker i hela landet. Den största efterfrågan gällde redan då signaltekniker och kontaktledningstekniker, men även bantekniker med specialkompetens och spårsvetsare efterfrågades.

Även i svaren på remissen av regeringens SoU 2020:18 *Framtidens järnvägsunderhåll* lyfter ett flertal remissinstanser kompetensbristen och bristen på förslag kring detta: ”Vi bedömer att risken snarare är den motsatta d v s att den ålderstigna yrkeskåren i den turbulens som utredningen redan skapat väljer att pensionera sig eller sluta, vilket vi bedömer kommer att få katastrofala följder för bl.a. erfarenhetsåterföring samt bemanningen på kort sikt.”

Så sent som 2020 lyfte Mälardalsrådet i en rapport bristen på arbetskraft inom infrastruktursektorn och beräknade att bara i Stockholm/Mälardalsregionen kommer den leda till en samhällsekonomisk förlust på 15–25 miljarder samt

minskade skatteintäkter på 5–9 miljarder kronor under perioden 2020–2029. Ovanpå detta kommer minskad omsättning för infrastrukturföretag samt samhällsekonomiska förluster till följd av förseningar av projekt.

Avslutningsvis vill jag lyfta de uppenbara riskerna med situationen som jag beskriver ovan, det vill säga en ytterligt förvärrad situation avseende fel i ställverk, signalfel, nedrivna kontaktledningar och rälsskador med mera, vilka i sin tur drabbar gods och resenärer i form av sena och inställda tåg och ytterst samhällsekonomin.

Med anledning av detta vill jag fråga infrastrukturminister Tomas Eneroth:

Avser ministern att agera i denna för både branschen och Sverige ytterst angelägna fråga?

.....

Patrik Jönsson (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch